

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 września 2015 r.

Poz. 5128

UCHWAŁA NR 16/982/2015 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 19 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113, z późn. zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

stwierdza nieważność

uchwały Nr 51/15 Rady Gminy Osiek Mały z dnia 15 lipca 2015 roku w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków realizowanych na terenie gminy Osiek Mały jako podjętej sprzecznie z przepisami art. 403 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 23 lipca 2015 r. Rada Gminy Osiek Mały, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska podjęła uchwałę sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków realizowanych na terenie gminy Osiek Mały.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.) w dniu 13 sierpnia 2015 r. zawiadomiła przedstawiciela Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do uchwały Nr 51/15 Rady Gminy Osiek Mały z dnia 15 lipca 2015 roku w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków realizowanych na terenie gminy Osiek Mały. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na dzień 19 sierpnia 2015 roku.

Rozpoznając sprawę przedmiotowej uchwały w dniu 19 sierpnia 2015 r., Kolegium ustaliło i zważyło, co następuje.

Kompetencję do podjęcia uchwały w przedmiotowym zakresie stanowią przepisy art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala *zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.*

Ustawa Prawo ochrony środowiska w art. 403 ust. 4 przewiduje możliwość finansowania przez gminy i powiaty zadań własnych z zakresu ochrony środowiska poprzez udzielenie dotacji celowej w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Dotacja musi być ukierunkowana na *finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji:*

1) *podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, w szczególności:*

- a) *osób fizycznych,*
- b) *wspólnot mieszkaniowych,*
- c) *osób prawnych,*
- d) *przedsiębiorców;*

2) *jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.*

Tymczasem Rada Gminy, w § 2 ust. 3 i 4 załącznika nr 1 do uchwały pn. „Zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Osiek Mały” określiła krąg podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji w inny sposób, aniżeli to wynika z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 403 ust. 4 pkt 1 i pkt 2) - poprzez zawężenie podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji jedynie do osób fizycznych na terenie Osiek Mały. W uchwale pominięto wspólnoty mieszkaniowe, osoby prawne, przedsiębiorców i jednostki sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi, którym z mocy art. 403 ust. 4 pkt 1 lit. b-d oraz pkt 2 można udzielać dotacji celowej na finansowanie lub dofinansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, co w ocenie Kolegium jest niedopuszczalne.

Użycie przez ustawodawcę w art. 403 ust. 4 pkt 1 wyrażenia „w szczególności” należy czytać jako minimum ustawowe podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do ubiegania się o przyznanie dotacji celowej. Zatem Rada Gminy nie może tego kręgu ograniczać wyłącznie do osób fizycznych.

W związku z powyższym Kolegium stwierdziło nieważność przedmiotowej uchwały.

Ponadto Kolegium Izby zauważa iż w § 22 i w § 41 załącznika do uchwały Rada określiła, co powinna zawierać umowa o udzielenie dotacji celowej na realizację przydomowej oczyszczalni ścieków, podczas gdy obowiązek zawarcia umowy wynika z art. 403 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska, a jej konieczne elementy (w przypadku udzielania dotacji celowej), zostały określone w art. 250 ustawy o finansach publicznych. Art. 250 ustawy o finansach publicznych stanowi, że umowa jest zawierana przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego i winna określać w szczególności:

1. *wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji,*
2. *termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego,*
3. *termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej dotacji celowej.*

Przytoczony przepis zawiera wytyczne dla Wójta w przedmiotowym zakresie. Określenie przez Radę Gminy elementów umowy i to w sposób odmienny aniżeli wskazano to w art. 250 ustawy o finansach publicznych wykracza poza kompetencje przyznane Radzie Gminy przez art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska zgodnie, z którym zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 marca 2003 r. II SA/Wr 2572/02 orzekł, że narusza powszechnie obowiązujący porządek prawny w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez gminę raz jeszcze tego, co zostało już zamieszczone w źródłach powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu, co możliwe jest tylko w przepisach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.

Dodatkowo Kolegium Izby zauważa, iż w postanowieniach § 18 ust. 1 i § 36 ust. 1 załącznika do uchwały Rada użyła wyrażenia: „m.in.” (wspomniany przepis stanowi, iż *Złożone wnioski podlegać będą weryfikacji m.in. w zakresie spełniania wymagań w niniejszej uchwale. Podstawą oceny wniosku będzie również opinia Komisji powołanej przez Wójta Gminy Osiek Mały, dotycząca możliwości technicznych i ekonomicznych przyłączenia posesji do sieci kanalizacji sanitarnej.* Kolegium wskazuje, że zacytowanym postanowieniem Rada scedowała swoją kompetencję na organ wykonawczy – Wójta, pozostawiając tym samym swobodę Wójtowi w decydowaniu o kryteriach, w oparciu o które będą podlegać weryfikacji złożone wnioski. Takie rozwiązanie jest wadliwe skutkuje bowiem przekazaniem przez organ stanowiący organowi wykonawczemu swoich kompetencji w zakresie określonym przepisem art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. To

organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego na podstawie przepisu art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska jest uprawniony do określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu gminy, obejmujących kryteria wyboru inwestycji, w tym określenia wykazu zadań podlegających dofinansowaniu oraz trybu postępowania w sprawie udzielenia dotacji, to również tylko ten organ ma uprawnienie określenia w sposób wyczerpujący kryteriów pod których kątem będą weryfikowane złożone wnioski o dotację.

Dodatkowo Kolegium Izby zwraca uwagę na unormowania zawarte w postanowieniach § 10 ust. 3, § 25 pkt 4, § 45 pkt 4 załącznika do uchwały, z których wynika obowiązek wnioskodawcy ubiegającego się o dotację, do dokonania likwidacji istniejącego zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe istniejącego na nieruchomości, na której pobudowana została przydomowa oczyszczalnia ścieków. Kolegium Izby w tym przypadku sugeruje rozważenie, czy wystarczającym wymogiem nie mogłoby być odłączenie istniejącego zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe istniejącego na nieruchomości, na której pobudowana została przydomowa oczyszczalnia ścieków, gdyż niekiedy wspomniany zbiornik mógłby zostać wykorzystany przez podmiot do innych celów np. do zbierania wody deszczowej celem dalszego jej wykorzystania.

Mając powyższe na uwadze postanowiono jak w sentencji.

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

Przewodnicząca
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska